

Nyhetsbrev

Undervisningssykehjemmet og Senter for aldersforskning i Tromsø. Nr. 4 - 2004

I dette nyhetsbrev:

"Sykehjem – hjem, institusjon eller arbeidsplass" ved Eva T. Olsen

USH Tromsø :

- Måhttu
- Samisk tun i Karasjok
- Hørselsprosjektet
- Veilederkurs
- Basiskurs for ferievikarer

SAT :

- Høstkonferansen

Nytt fra :

- Orientering fra USH Tromsø

Redaksjon og foto:

Pål Vegar Storeheier,
Kirsti Hagen og
Toril B. Mobakken

Sykehjem - hjem, institusjon eller arbeidsplass.

Eva T. Olsen, enhetsleder Kroken sykehjem

Sykehjemmet som bygg har mange funksjoner. Det er bolig for den som bor der og det er arbeidsplass for de som har sitt daglige virke der. Jeg tror ikke at man kan se et sykehjem isolert som kun en av disse to – og hva blir sykehjemmet da? Er sykehjemmet et hjem, en institusjon og/eller en arbeidsplass? Hvilket fokus har hvem når de ser innover sykehjemmet og definerer om tilbudet er bra nok – og til hvem? Det skrives mye om sykehjemmet og spesielt fokuseres det på kvaliteten på tjenesten som ofte betegnes som dårlig.

Eva T. Olsen

Først vil jeg si at det er nødvendig og riktig med debatt rundt den tjenesten som tilbys i dagens sykehjem. Det er ikke til å komme bort fra at det til en hver tid finnes situasjoner, oppgaver og utfordringer vi kan løse på en bedre måte.

Som leder for et av kommunens største sykehjem ønsker jeg å fokusere på sykehjemmet som arbeidsplass. Fokusere på at det finnes et liv bak tjenestetilbudet – **de ansatte**. Det å rekruttere, beholde, stimulere og motivere er en viktig oppgave, kanskje den aller viktigste. Uten medarbeidere som står på, som har høy motivasjon og som føler ansvar for de oppgaver de er satt til å løse – hadde et hvert sykehjem vært fattig.

I vår, som i så mange andre bransjer, er det helt nødvendig å holde seg faglig à jour. Det å holde den faglige fanen høyt er viktig i et område som er rangert så langt nede på prioriteringslista. Det å vekke faglig interesse hos de ansatte er nødvendig for å holde faget levende i sykehjemmet. I vår type virksomhet har vi ingen mulighet for å holde stengt en dag eller to slik at alt personell kan møtes å avholde fagdager eller dagsseminar. Det er heller ikke rom for å ta de ansatte ut av tjeneste for å gjennomføre planleggingsdager for å lage virksomhetsplaner eller andre tiltak som er nødvendig i arbeidet med å sikre gode tjenester til ansatte og pasienter.

Ansatte i sykehjem vurderes daglig for utførelse av sitt yrke. Til sammenligning er det lenge mellom hver gang det skrives så mye om tjenesteytingen til de ansatte på for eksempel ligningskontoret eller biblioteket. De ansatte er utsatt for offentlig oppmerksomhet og det stilles mange spørsmål ved den tjenesten som gis i sykehjem. Det stilles krav til de ansatte fra pasienten, pårørende, ledelse og media. Det er i det hele tatt et emne mange mener mye om, men ikke ofte i positiv forstand. Det er ikke til å stikke under en stol at den store oppmerksomheten på nettopp denne tjenesten er en belastning for oss som arbeider i den.

I spenningsfeltet mellom pasienten og pårørende utfører de ansatte i sykehjem sitt daglige virke, midt i noen andres hjem. For de fleste av oss er hjemmet vårt det som verner om det private og holder det offentlige liv ute – er det slik i sykehjemmet? Hjemmet er lunt og godt, avgrenset og preget av det kjente. Kan sykehjemmet fylle denne funksjonen med store offentlige arealer, midt i en arbeidsplass? Mitt hjem – min borg, er et uttrykk som ofte brukes om eget hjem, hvor vi kan være oss selv helt alene eller sammen med våre sosiale relasjoner som ofte er familie og venner.

Måhttu- kompetanseutvikling i samarbeid med USH Karasjok

Undervisningssykehjemmet i Karasjok og Tromsø samarbeider i prosjektet Måhttu. Målet er å spre modellen for systematisk og planmessig arbeid med kompetanseplaner utviklet i undervisningssykehjemmet i Tromsø gjennom en prosjekt- og IKT- basert tilnærming. Det er innledet et formelt samarbeid med følgende kommuner i Finnmark; Tana, Porsanger, Kautokeino og Karasjok. I hver kommune er det opprettet en prosjektgruppe som gjennomgår en systematisk opplæring i prosjektarbeid. Prosjektgruppene i de respektive kommuner skal kartlegge de ansattes kompetansebehov. På bakgrunn av dette materialet skal de utvikle og implementere kompetanseplaner tilpasset den enkelte kommunes behov.

Samisk tun, fra sentral samling i Karasjok 5.-6.oktober 2004

Målet er å sikre god kvalitet på behandling, pleie og omsorg til pasientene. Prosjektet er startet opp og prosjektgruppene møttes på sentral samling i Karasjok 5. – 6. oktober. Prosjekt vil pågå fram til 31.12.05. Måhttu er en videreføring av prosjektet "Læring i arbeid", der Narvik sykehjem, Honningsvåg helsesenter, og sykehjemmene Hvilhaug, Mortensnes og Kvaløysletta i Tromsø deltar.

Samisk tun i Karasjok

I samarbeid mellom Undervisningssykehjemmet i Karasjok, Karasjok kommune og Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens er det bygget et Samisk tun mellom omsorgsboligene og helsesenteret. I området er det opparbeidet stier, veier og parkeringsplass. For å bedre tilgjengeligheten, også for de som er avhengige av rullestol, er det asfaltert en god sti gjennom området. Disse stiene skal gi mulighet for å vandre i området, nyte naturen og samtidig få noe fysisk trening.

På tunet er det bygget gamle og redskapsbod. Gammen danner sentrum i tunet og skal benyttes til sosialt samvær for beboere og besøkende. I tillegg er det satt opp lavvu og en åpen grillplass, hvor det er muligheter for å kose seg med nykokt kaffe, kokt reinkjøtt eller grillmat.

Det vil dessuten bli lagt til rette for aktiviteter som vedhugging, røyking av kjøtt, skinnberedning, garnbøting, brødbakst og duodjiaktiviteter.

Da USH Tromsø var på besøk i Karasjok i oktober, kunne Kristine Grønmo, leder for Undervisningssykehjemmet i Karasjok, fortelle at det også skulle settes opp et reingjerde rundt tunet. Dette for at personer med demens trygt skulle kunne bevege seg fritt på tunet. I tillegg var det meningen i perioder å ha et par reinkalver på beite på tunet.

Vi som så tunet for første gang ble veldig imponert både over byggverk, stier, areal og naturen som var bevart. Det vokste både tyttebær, blåbær og kantareller inne på tunet! I tillegg var potetåkeren selvsagt på plass og potene i hus for høsten.

Kristine håper også at tunet skal bli en aktiv møteplass mellom eldre, barn og ungdom i Karasjok kommune. Vi i USH Tromsø gratulerer med et vellykket prosjekt, ønsker lykke til med et utrolig spennende tun og håper dette vil inspirere andre til lignende natur og kulturprosjekt.

Hørselsprosjektet

Undervisningssykehjemmet i Tromsø – Kroken sykehjem, har søkt Senter for aldersforskning i Tromsø og fått innvilget penger til å gjennomføre en forstudie om oppfølging av sykehjemspasienter med dårlig hørsel. Vi har kalt dette: ”Implementering av gode rutiner og oppfølging av sykehjemspasienter med nedsatt hørsel”

Studiet er planlagt gjennomført ved to sykehjem i Tromsø kommune, Kroken sykehjem og Omsorgstjenesten Jadeveien. Disse to enhetene har til sammen 115 beboere.

For å få en oversikt over hva man vet om hørselen til beboere i to sykehjem i Tromsø kommune ønsker vi i denne forstudien å:

- i) kartlegge hvilken informasjon man har om hørselen til sykehjemsbeboerne (basert på beboernes journaler).
- ii) Undersøke hvilke rutiner man har for registrering og oppfølging av hørselsfunksjonen til sykehjemsbeboerne både ved innleggelse og under oppholdet (intervju med avdelingsledere).
- iii) Undersøke hvorvidt rutinene ved enheten følges og om de fungerer tilfredsstillende.

Det er også søkt midler til en oppfølgingsstudie med start i 2005. I dette studiet skal audiometriske målinger av beboernes faktiske hørselsnivå sammenstilles med resultatene fra det omsøkte prosjektet, undersøkelser av hvordan pleierne oppfatter beboerens hørsel og hvordan beboerne selv oppfatter sin egen hørsel.

Resultatene fra prosjektene vil være viktige for å forbedre rutinene ved sykehjem og for utarbeidelse av kompetanseprogram for personalgruppen. Prosjektet vil dermed kunne bidra til at sykehjemmene vil gi et bedre tilbud til sykehjemsbeboere med nedsatt hørsel.

Den syvende nasjonale konferanse om eldre

Senter for aldersforskning i Tromsø inviterer i samarbeid med Universitetet i Tromsø, Universitetssykehuset i Nord-Norge og Undervisningssykehjemmet i Tromsø til den syvende nasjonale konferansen om eldre. Konferansen blir arrangert i Tromsø 15.-16. november og har tittelen ”Sansetap ved normal aldring.”

Det blir mange spennende forelesninger som spenner fra hørsel og syn til matlyst og seksualitet/ intimitet. Vi tror at dette vil være en interessant og nyttig konferanse for både fagfolk og lekfolk. Det er iallfall et tema som vil berøre oss alle en gang og som kanskje ikke blir nok fokusert av oss som arbeider i feltet aldring og eldreomsorg.

”Peter Hjort” – prisen deles også ut på konferansen. Prisen deles ut til en person som har gjort seg særlig bemerket i forbindelse med arbeidet for eldre i Norge. I fjor gikk den til høyskolelektor Toril A. Larsen fra Tromsø. Hun ble berømmet for sitt arbeid med Videreutdanning i eldreomsorg og som prosjektleder for Undervisningssykehjemmet i Tromsø.

Toril A. Larsen

Månedens ord;

**Gjør det mulige
istedenfor å snakke om det
umulige**

Veilederkurs

Undervisningssykehjemmet har som et av sine hovedmål å tilrettelegge for gode læringsarenaer i praksis. Årlig arrangerer USH **veilederkurs for praksiskontakter/veiledere**, og målgruppe var hjelpepleiere, omsorgsarbeidere, sykepleiere og vernepleiere. I år ble dette kurset avholdt på Hvilhaug den 2. september og med til sammen 35 deltagere. Foreleser var Liv- Berit Knudsen og Toril B. Mobakken. Hovedområder det ble forelest over var sentrale begreper innen veiledning, undervisning og læring, veileders rolle og ansvar, organisering av praksisperioden samt forelesning og diskusjon over tema; når ikke alt går på skinner. Det var en spennende dag med aktive og reflekterte deltagere.

Basiskurs for ferievikarer

Det årlige kurset for ferievikarer ved Kroken sykehjem og Omsorgstjenesten Jadeveien ble avholdt i juni og juli med til sammen 6 timers undervisning over temaene; holdninger/etikk, hygiene, spisesituasjon, stell, kommunikasjon og introduksjon i forflytningsteknikk. Et av prisnippene som ble vektlagt er læring gjennom handling. Her gir vikarene hverandre mat for å få en opplevelse av hvordan det er å måtte ha hjelp i spisesituasjonen.

Orienteringer fra Undervisningssykehjemmet:

Torsdagsforelesinger – Eldreomsorg på videokonferanse for høsten 2004 i samarbeid med NST og Nasjonalt senter for aldersdemens er kommet godt i gang. For nærmere informasjon se; www.undervisningskatalogen.no

Fagdag for sykepleiere/vernepleiere på Kroken sykehjem høsten 2004. Det ble avholdt en fagdag for denne gruppen der temaet er "Refleksjon over egen praksis". 1 oktober. Forelesere var Liv-Berit Knudsen og Toril A. Larsen. Sykepleiere fra Kvaløysletta og Mortensnes sykehjem deltok på denne dagen.

Fagdag for hjelpepleiere og omsorgsarbeidere på Kroken sykehjem høsten 2004. Ble avholdt 4.-6.oktober over tema hørsel. Forelesere var Britt Myreng, audiopedagog på UNN og Torunn Berg fra hjelpemiddelsentralen. Hjelpepleiere og omsorgsarbeidere fra Hvilhaug og Tromsøysund sykehjem vil bli invitert til å delta.

Slik når du de ansvarlige i SAT og USH

Ansvarlige ved SAT

Pål Vegar Storeheier, Senter for Aldersforskning i Tromsø, Teorifagbygget (bygg 2), Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø. Treffes på telefon 776 46940 / 414 41306 og e-post paals@fagmed.uit.no. SAT sin hjemmeside er: <http://www.fm.uit.no/info/ikm/sat>.

Ansvarlige ved USH Tromsø;

Kontoret til USH er i andre etasje på Kroken sykehjem. Vi har telefonnummer; 77 67 28 50 og 77 75 73 47. Der kan medarbeiderne treffes. Undervisningssykehjemets hjemmeside: www.undervisningssykehjem.net, og e-post: uspkrok@start.no. Leder; Kirsti Hagen, treffes på telefon 77 67 28 50 og 77 75 73 47, e-post; kirsti.hagen@tromso.kommune.no Fagutviklingskonsulent Toril Bülow Mobakken; treffes på telefon: 77 75 73 46 og 48 03 45 99, e-post: toril.b.mobakken@tromso.kommune.no